

working together

Interreg IIIB-programmene

Interreg IIIB bringer europeisk regionalsamarbeid fra idé til handling. Disse programmene utvikler nye tilnæringer til felles utfordringer, hjelper til med å synliggjøre nasjonale retningslinjer i regionene og gir eksempler på de mest effektive måter å gjennomføre europeiske retningslinjer, så som Direktivet for vannressursforvaltning, Lisboa-strategien og e-Europa-planen. Interreg IIIB gjør at partnerne deler både fordeler og risiko ved de nyskapende tilnæringsmåter, det gir muligheter for infrastruktur og investeringer, og bygger varige nettverk mellom regioner.

Handling på regionalt nivå betyr at resultatene er relevante, håndgripelige og svarer til de behov man har i de lokale samfunn. Samtidig er Interreg III et forum hvor en utvikling mellom flere land kan bli utvekslet, forbedret og utført – slik at det kommer alle landene til nytte. Programmene oppmuntrer folk over hele Europa til å tenke på tvers av landegrenser, til å lære av alternative tilnæringer og til å videreformidle sin egen gode praksis. Resultatene vil være verdifullt materiale når man skal lage fremtidens strategier.

Interreg IIIB Nordsjø

Hver Interreg IIIB-region har sin egen identitet og mye av det som har forbundet Nordsjøregionen i flere århundrer kan fortsatt spores i språk, kulturer, industri m.m. Disse forbindelsene skaper et fast grunnlag for felles handling mot den type utfordringer som ikke bryr seg om grenser, og som alle landene i regionen utsettes for. Det er en mangfoldig region med sandbanker og fjorder, hovedsteder og avsidesliggende fiskelandsbyer, høyteknologisk industri og tradisjonelt håndverk. Styrken i det at Interreg III fokuserer på regional utvikling ligger i å se disse ganske så forskjellige elementene som deler i et samlet hele eller som en visjon for et helt område. Styrken i IIIB-programmene er at de hjelper til med å overføre disse visjonene til praktiske prosjekter.

I regionen har det nå blitt skapt sterke partnerskap som involverer opp til syv land og samarbeid mellom regionale og nasjonale virksomheter. Ved å trekke på hverandres ekspertise og styrke, tar de opp kampen mot alvorlige problemer, fra risikoen for flodbølger og global

oppvarming, til den fortsatte avfolkingen av distriktene. Slike partnerskap finner også fram til de best mulige måtene å ta i bruk regional styrke, som den sterke informasjons- og kommunikasjonsteknologiske infrastrukturen, samt den unike og verdifulle kulturelle arven. Hver region spiller en rolle i å gi videre fordelene av bærekraftig utvikling.

Samarbeidet strekker seg også utover Nordsjøregionen. Programmet er en del av et nettverk av IIIB-programmer, og når stridspunkter når ut over regionens grenser, etablerer programmet det nødvendige samarbeid for å takle dem effektivt. For eksempel er den enorme økningen i oljetransport gjennom regionen en trussel med potensielt katastrofale følger. Prosjektet Nordlig Maritim Korridor arbeider med partnere i den Nordlige Periferi-regionen for å begrense risikoen langs hele ruten fra de nye oljefeltene i Barentshavet og Nordvest – Russland.

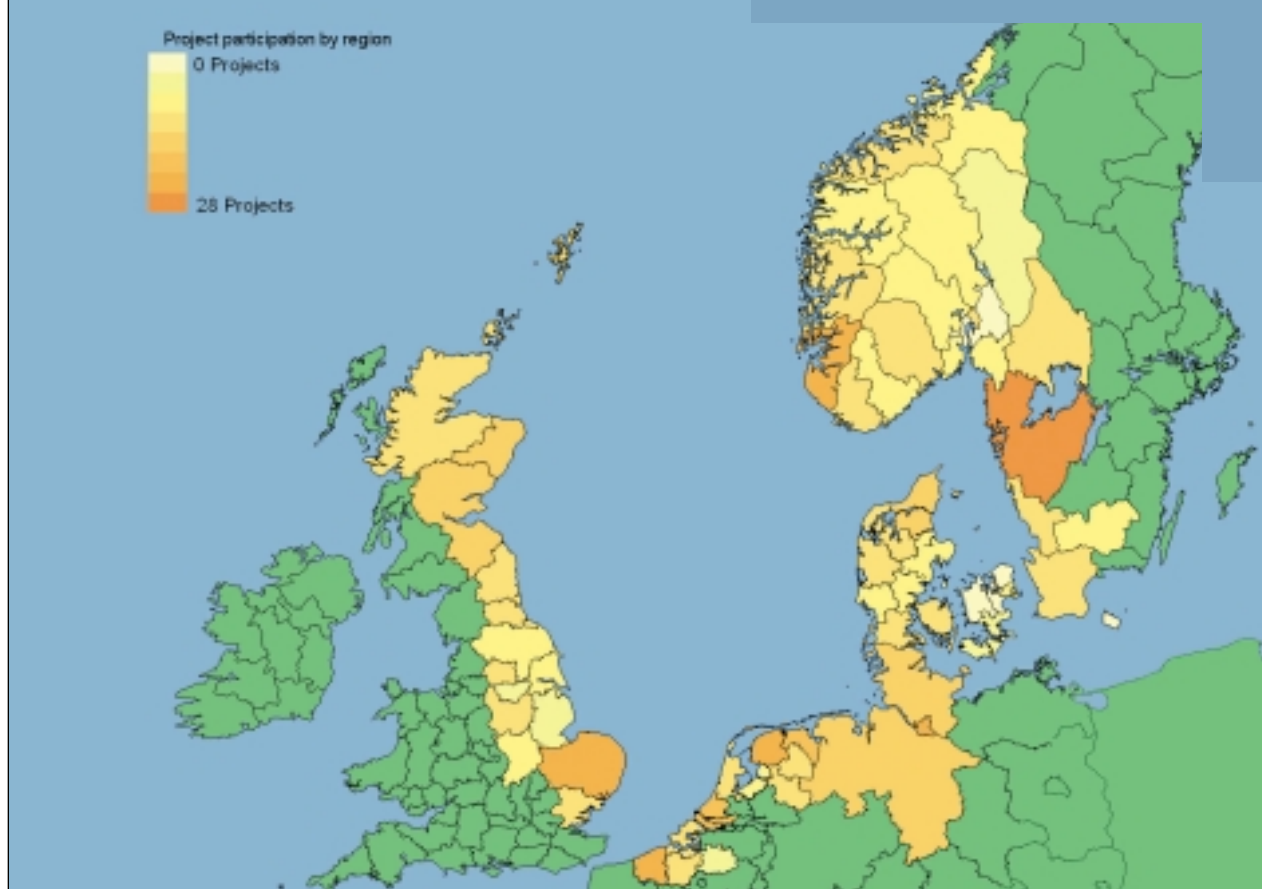
Helt fra starten av har Nordsjø-programmet utviklet en praktisk, handlingsbasert tilnæringsmåte. Denne fremgangsmåten har virket, og praktisk talt alle kvalifiserte regioner i programområdet har meldt seg til minst et prosjekt, og noen har meldt seg på mange flere prosjekter. Interreg IIIB-prosjekter er ledende på mange områder, og Nordsjø-prosjekter har fått stor oppmerksomhet fra organisasjoner som UNESCO og fra land så forskjellige som Chile, Japan og USA.

Samarbeid på alle nivå

Interreg IIIB`s suksess bygger på konsensus og transnasjonale løsninger på programledelse og utførelse. Vekten er lagt på service, å få valuta for pengene og på en praktisk fremgangsmåte. Interreg IIIB trekker til seg økonomiske midler fra nasjonale, regionale og lokale myndigheter, universiteter, ikke-statlige organisasjoner og det private næringsliv. Deltagerne varierer fra skoler og lokale handlingsgrupper, til fiskere og entreprenører – og graden av involvering øker stadig.

I fremtiden vil hovedfokuset til strukturfondene naturlig nok snu seg mot de nye medlemslandene, men Interreg representerer en mulighet til å samarbeide om en balansert territorial utvikling i hele Europa.

Mer informasjon om hva programmet har oppnådd fram til i dag finnes i vedlagte brosjyrene.

The North Sea Programme, januar 2004

Denne brosjyren og prosjektene som er nevnt i den, gir deg et snapshot av dagens program – men ikke forvent at vi vil stå stille for lenge. Helt fra starten har Nordsjø-regionssamarbeidet handlet om å se bak det man allerede har oppnådd for å se hva som gjenstår å utføre. Interreg IIIB er bare det seneste stadiet i en lang tradisjon av samarbeid, som startet med forening og utveksling av erfaring, utviklet seg til et Interreg IIC-program og har nå blitt Interreg IIIB. Programmet virkeliggjør vårt regionale potensiale og utfører slagkraftige overnasjonale prosjekter. Og dette er bare starten.

Godkjente Prosjekter

North Sea Programme har allerede fått tildelt 72% av dets totale budsjett. Og for hver euro i Europeiske penger, er en euro donert av lokale, regionale og nasjonale myndigheter, universiteter, næringsliv og andre organisasjoner. Så av de pengene vi har delt ut så langt vil €192 bli brukt i regionen og for regionen.

De seks prosjektene som presenteres i brosjyren er bare små eksempler på 40 som har blitt tildelt i samlet sum. Vi har også 6 utvidelser hvor prosjekter har oppdaget nye muligheter eller utfordringer i løpet av arbeidet og har bedt om mer støtte. Alle prosjektsøknader som bliver sendt oss bliver lagt fram for en styringskomite med representanter fra alle de sju landene som er involvert i programmet. Den foretar alle sine avgjørelser ved konsensus, så bare prosjekter som overbeviser komiteen om at de kan være til nytte for hele regionen går igjennom. Men godkjenning er bare det første steget i et prosjekts liv.

The North Sea Programmet i tall	
Totalt Budsjett	€132m
Totalt Tildelt	€96m (72%)
Totalt Gjenstående	€36m
Godkjente Prosjekter	40 pluss 6 utvidelser
Prosjektideer under utvikling	62
Involverte organisasjoner	1352

Etter Godkjennelse

Alle prosjektene starter med et kjerne-team av involverte mennesker og organisasjoner, men for å bli godkjent må de ha forpliktet seg til å spre budskapet og framstå som et godt eksempel. På denne måten får prosjektpartnerne stimulert interessen og økt engasjementet hos den øvrige befolkning i regionsarbeidet, og 1352 organisasjoner og omtrent 4000 mennesker er nå involvert på en eller annen måte.

Programmet og prosjektene i det er også forpliktet til å kontinuerlig øke kvaliteten på sitt arbeid. Prosjekter ekspanderer og møtes, og programmet organiserer kvalitetsseminarer, der prosjektdeltakerne kommer sammen for å diskutere den siste profesjonelle utviklingen på sine respektive områder. De lærer av det beste i andre land, og denne overnasjonale kontakten sikrer at alle de 61 millioner mennesker i Nordsjøregionen kan dra nytte av de nyeste ideene som deres eksperter utvikler.

Prosjekter Under Utvikling

Det er ikke mangel på nye gode Interreg-ideer, men med bare €36 igjen å dele ut, vil kun et fåtall av de 62 prosjektideene som per i dag er under utvikling i Nordsjø-regionen bli vedtatt. Konkurransen er skarp og kvaliteten på prosjektene er høye.

Oppnådde Resultater og Mål

Involveringen i programmet har vært omfangsrikt og ekspanderende. Det er fortsatt for tidlig å konkludere med de konkrete resultatene, men du kan følge utviklingen av prosjektene på nettsi-

dene våre i årene fremover. Seksjonen "Prosjekter i ditt område" forteller om hvilket arbeid som blir gjort der du bor. Her vil du finne arbeid som blir gjort for å forbedre livet i byene og på landet, for å drive miljøvern, for å skape bedre muligheter for små bedrifter, og for å beskytte oss alle fra trusler som flom og oljeutslipp. Programmet arbeider med en rekke mål, men alle streber mot å sikre at regionens miljø, økonomi og samfunn utvikler seg i balanse. Programmet er godt i gang med å nå sine mål og forventer til og med å overskride dem på flere nøkkelområder.

Samarbeid utover Nordsjøen

Det er 13 Interreg IIIB-program og 5 av dem er naboer i Nordsjøregionen. Programmet arbeider hardt for å bygge forbindelsesledd mellom disse andre regionene og å samarbeide med dem for å utnytte muligheter og takle utfordringer som befinner seg på begge sider av de regionale grenser. Shippingprosjektet Northern Maritime Corridor er et klart eksempel, men andre er også underveis.

Interact

Å samkjøre metodene, regelverket og forventningene til sju forskjellige land har ikke alltid vært enkelt, men åpenhet og en besluttsomhet omkring å finne gode løsninger har gjort det mulig for Nordsjø-programmet å lykkes. I fremtiden vil programmet dele ut av sine erfaringer gjennom sin rolle som koordinator av Kvalifikasjon og Overdragelsesdelen av Interact-programmet. Programmet arbeider sammen med partnere på tvers av Europa og de første arrangementene skal snart holdes.

Save the North Sea (SNS)

Over 20.000 tonn søppel dumpes årlig i Nordsjøen. Turismen i regionen er skadelidende ved at strendene forderves av søppel, naturen påvirkes og forgiftes, og de lokale myndighetene bruker over 4.2 millioner euro på opprydning av sølet hvert år. Problemet er internasjonalt, og det er også de eneste effektive løsningene. Save the North Sea fokuserer på arbeid med hovedmålgruppene blant de som bruker Nordsjøen - sjømenn, fiskere, oljearbeidere og båtfolk - og de har bred støtte fra politiske, ikke-statlige og næringslivsorganisasjoner, noe som gjenspeiler den felles interessen for Nordsjøen. Ved å gå foran med pratisk handling, og videre arbeid med opplæring, markedsundersøkelser og publisitet, har Save the North Sea allerede hatt påvirkning på miljøet omkring Nordsjøen; en påvirkning som vil fortsette lenge etter at prosjektet er avsluttet. Dette kan bare oppnås ved å arbeide sammen.

Formål

Save the North Sea vil bidra til at Nordsjøen blir mer bærekraftig og mindre forgiftet ved å påvirke holdninger og atferd omkring forsøpling av sjøene i fiskeriene, oljebransjen, fritids- og shippingindustri. Tiltakene deles i flere vidtrekkende områder. Tiltak for å påvirke brukeratferden innbefatter treningskurs for å øke bevisstheten omkring havmiljø, Fishing for Litter-initiativet med fiskere, som samler opp søppel i

havet som de fanger i sine garn, lokale kurs og et individuelt sertifiseringsprogram som oppfordrer båteiere til en personlig forpliktelse til å minske forsøpling av sjøen. Andre typer aktiviteter er bl.a. et pilotstudie på resirkulering av fiskeutstyr, og en utvidelse av et nederlandsk pilotstudie på den nordiske havhesten, en alminnelig sjøfugl. Mageinnholdet til disse fuglene avslører den forsøpling som øyet ikke kan se, og undersøkelsen viser problemets sanne omfang.

Aktiviteter og resultater per dags dato

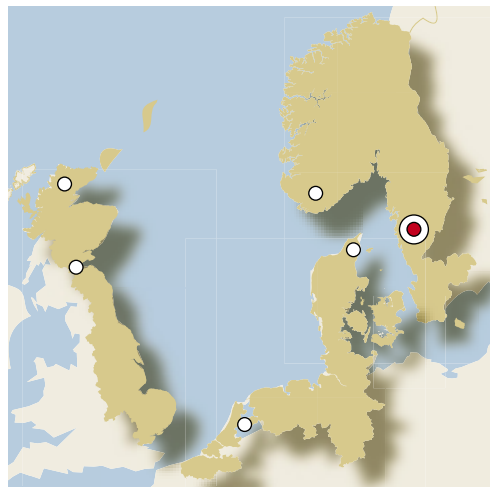
Save the North Sea ble vedtatt i april 2002 og har siden hatt stor framgang. Fishing for Litter-initiativet, hvor fiskere tar med seg søppel fanget i sjøen, begynte i Nederland og på Shetlandsøyene, og har allerede samlet 80 tonn med søppel. I Nederland har man startet kurs i International Marine Awareness og havhest-undersøkelsen blir gjennomført i alle de sju North Sea-

problemet i Nordsjø-regionen. Save the North Sea har trukket til seg mye oppmerksomhet og har mottatt forespørsler helt fra land som Slovenia og USA.

Fremtidsaktiviteter

Mot slutten av 2003 vil Fishing for Litter-initiativet ha ekspandert til vestkysten av Sverige og Danmark, og utbredes videre mot Storbritannia mot slutten av 2004. En filmdokumentar om prosjektet vil også ferdigstilles i 2003. Denne skal distribueres til landsdek-

Save the North Sea

SNS møter EU's Miljøkommissær Margot Walström

landene. Resultatene vil bli brukt som et EU Ecological Quality Objective for Nordsjøen. I Danmark har man tatt i bruk en resirkuleringsmaskin for fiskegarn og andre plastikkmaterialer, og publisiteten som fulgte førte til en avtale om at den overflødige platen skal resirkuleres til nye produkter.

Man har også oppnådd resultater av mer politisk karakter. Et departementalt møte i OSPAR Commission ga sin støtte til Save the North Sea i juni 2003 Bremen Declaration. Representanter fra Save the North Sea er også blitt invitert som gjesteforedragsholdere ved nasjonale departementer og parlamenter, ved regionale EU-møter, internasjonale konferanser og lokale politiske møter for å gi oppdateringer om prosjektresultater og for å opplyse om havforsøplings

kende fjernsynskanaler i alle land rundt Nordsjøen, og vil være med på å øke publisiteten omkring problemet og det arbeidet som Save the North Sea gjør.

Involverte partnere

De involverte partnerne dekker en rekke organisasjoner fra nasjonale myndigheter og ikke-statlige organisasjoner, til forskningsinstitutter, utdannelsessektoren og lokalpolitiske forsamlinger. I tillegg til disse aktørene har en mengde andre organisasjoner også blitt involvert i Save the North Sea; skipsredere, oljeselskaper, fiskeindustriforeninger, private båteierorganisasjoner, nasjonale departementer i fem land og den private sektor.

Nettside:	www.savethenorthsea.com
Prosjektleder:	Keep Sweden Tidy Foundation, S
Kontakt:	Nancy Holm, nancy.holm@hsr.se Tlf: +46 8 714 7232
Partnere:	DK Skagen Uddannelsescenter N Foundation for Environmental Education, FEE Norge NL Alterra S Swedish Environmental Protection Agency GB Keep Scotland Beautiful, KIMO
Finansiering:	ERDF og Norske Statsmidler: €2.85 million Totale midler: €5.7 million

Fiske etter avfall

www.interregnorthsea.org

Europeiske Union
Det Europeiske
Regionale
Utviklingsfond

Leeuwarden, Nederland

Water City International 2 (WCI 2)

Nordsjøregionen består av områder med høy befolkningstetthet, omfattende industriell utvikling og et intensivt jordbruk. Alt dette har innflytelse på vannsystemene i regionen. Vann kan også være et spennende element i urban planlegging, men i fortiden har vannet altfor ofte blitt neglisjert, og mange urbane vannsystemer viser nå tegn på årevis med forurensning og forfall. Water City International 2 gir seg i kast med problemer omkring vannforurensning i byer ved å etablere en systematisk og koordinert tilnærming til vannspørsmål ved byutvikling i Nordsjøregionen. Dette skjer i form av 'Water Plans' for hver av partnerne. Det overnasjonale partnerskapet ønsker å bringe vannet tilbake til bylivets hjerte, og deres sakkyndighet på dette området har høstet internasjonalt bifall.

Formål

Water City International 2 (Water City International 1 var et Interreg IIC North Sea-prosjekt) sikter på å forbedre urbane vannsystemer i partnerbyene og i deres umiddelbare omgivelser. Vannkvaliteten blir nøye overvåket, og livet har allerede begynt å vende tilbake til de verst angrepne kanalene, innsjøene og havnene i partnerregionen. Vann er også blitt innlemmet i byplanene til partnerskapsbyene, som et redskap til å stimulere sosial og økonomisk utvikling. Publikums entusiasme for denne typen prosjekter er svært høy, og offentlige myndigheter og forretningsliv på tvers av regionen støtter vannets tilbakekomst.

Å arbeide med vann er spesielt krevende: Vi bruker det til alt fra transport og rekreasjon til drikke og fjerning av avfall. Vannsystemer er komplekse og dynamiske, og noen ganger er det vanskelig å opprettholde kvalitetsnivået som er nødvendig for vannbaserte økosystemer. Men ny teknologi og teknikker som er utviklet for å overvinne disse problemene, samt den spesielle strukturen til Water City International 2-partnerskapet, sikrer at kunnskap om slike nyvinninger spres så effektivt som mulig. De byene som allerede har erfaring på området kobles med en nykommer, og sammen utvikler de vannplaner som identifiserer de sentrale emnene og tilpasser fremgangsmåten i hvert enkelt tilfelle.

Aktiviteter og resultater per dags dato

De opprinnelige partnerskapene i Water City International kom sammen for å bestemme den riktige balansen mellom teknologi og strategier for å sikre varige endringer. Disse planene testes nå ut. Leeuwarden renser kanalene ved å bygge lagringstanker. Forberedelsene er igang for å fjerne forurenset bunnfall (med midler fra ikke-Interreg-fond) og for å konstruere overvanns- og avløpsrensingsanlegg. Göteborg har tatt tak i problemer som skyldes eutrofiering (overgjødning) i sine vannressurser ved å bygge demninger som skal hjelpe til å nedbryte næringsstoffer og tillate bunnfall. Et vesentlig komponent i denne planen har vært vannrensningsteknologi utprøvd i Leeuwarden.

Fleksibelt skille mellom rent og forurenset vann, Leeuwarden

Andre partnere fokuserer på å gjøre vann til en integrert del av byens landskap. Norwich vil bruke elven som et redskap for sosial, økonomisk og miljømessig fornyelse og har forbedret den offentlige tilgjengeligheten ved å bygge nye gjennomgangsforbindelser, asfalterte gangstier langs elven og bygge slipper ved River Wensum til fri benyttelse for befolkningen. Emden ønsker å utnytte kanalenes turistpotensiale, men lider av dårlig vannkvalitet og uegnede turistfasiliteter. Arbeid som er satt i gang, inkluderer bunnskrapping av kanalen i indre by for å øke tilgjenge-

ligheten, bygging av turistfasiliteter og fullførelsen av planene om en temapark som fokuserer på bærekraftig bruk av vann, vannsirkulasjon, flora og fauna - samt historiske perspektiver. En slik ny og integrert måte å snu et havneområde på hodet, trekker kraftig på kunnskapen til de andre partnerbyene, Malmö, Odense, Sneek, Stockton-on-Tees og Skien.

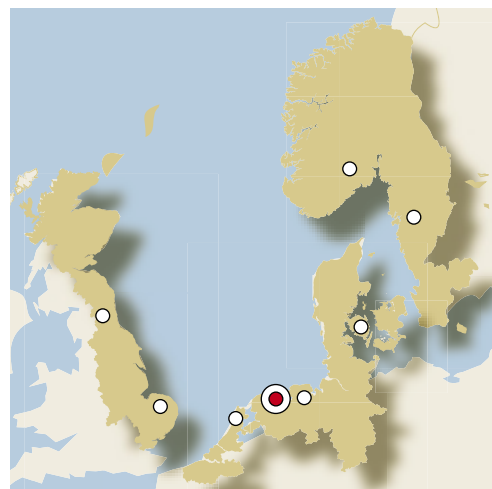
Man har også kommet i gang med et samarbeid med UNESCO, og man har vist interesse for Water City International 2 helt fra Japan.

Fremtidsaktiviteter

Fremtidsaktivitetene i Water City International 2 vil dreie seg om fullføringen av vannplanene for de fem nye medlemmene av partnerskapet, og utføring av de aktivitetene som ble planlagt i det opprinnelige Water City International-prosjektet. Alle byene som er med i prosjektet vil oppnå forbedring av miljøet for sine innbyggere, og de oppnådde resultater, informasjon og erfaringer skal gjøres tilgjengelig for alle de byene i Nordsjø-regionen og i det øvrige Europa som måtte være interessert i å utnytte sine vannressurser.

Involverte partnere

Det er ni byer med i partnerskapet, samt organisasjonene NIDO og Vitens Water. NIDO er det Nederlandske Nasjonale Initiativ for Bærekraftig Utvikling, som gir støtte i form av ekspertise og erfaring. Vitens Water er et nederlandsk selskap som står for vannforsyningen til Fryslân-provinsen i Nederland. Andre partnere deltar på andre nivåer, bl.a. nasjonale regjeringer og -virksomheter sammen med internasjonale og nasjonale foreninger og ikke-statlige organisasjoner.

Nettside:	www.watercity.org
Prosjektleder:	Province of Fryslân, NL
Kontakt:	Mr Hans van Meerendonk, j.h.vanmeerendonk@fryslan.nl Tlf: +31 58 292 5290
Partnere:	DK City of Odense, D City of Emdem N Skien, NL City of Leeuwarden, City of Sneek, NIDO, Vitens Water S City of Gothenburg, City of Malmö GB City of Stockton-on-Tees, Norwich City Council
Finansiering:	ERDF og Norske Statsmidler: €5 million Totale midler: €10 million

Göteborg: Isfiske i renere vann

www.interregnorthsea.org

Europeiske Union
Det Europeiske
Regionale
Utviklingsfond

Common Strategies to reduce the risk of storm floods in coastal lowlands (COMRISK)

Mer enn seksten millioner mennesker over hele Nordsjø-regionen lever og arbeider i lavland med høy risiko for flom. Disse områdene er også hovedseter for økonomisk produksjon og aktivitet, bl.a. havnene i Rotterdam, Hamburg og Antwerpen, som representerer hovedårer for forretning og handel i EU. Den viktige betydningen til disse områdene - sammen med den risiko som skyldes klimaforandringer - gjør at det er et klart behov for å skape et adekvat kystvern. Problemets omfang, kompleksitet og påtrykk krever at landene arbeider sammen for å finne de beste løsningene. COMRISK vil undersøke den praksis som gjelder i partnerregionene i dag, og vil bruke de løsninger man finner til å rådgi i retningslinjer og beslutningstaking omkring risiko for flom ved kysten, og om de mest effektive strategier for å bekjempe dem. Etablering av COMRISK-nettverk vil opprettholde denne utvekslingen av kunnskap i fremtiden.

Formål

COMRISK vil etablere en større beskyttelse mot flom ved å øke risikostyringen av flomområder ved kysten, og ønsker også å gi den nødvendige informasjon for en mer effektiv fastsettelse av retningslinjer og strategier. Ingen av regionene i partnerskapet har all den kunnskap som behøves for å møte utfordringen, men utveksling av erfaring vil gi dem muligheten til å finne ut hva de kan dele, og hva de fortsatt behøver å forske på. Fem underprosjekter har som mål å øke dagens kunnskap på denne måten. Spørsmålene som man forsker på, er kystrisikostyring, risikovurdering og strategisk planlegging, offentlig oppfatning og delta-

kelse i kystrisikostyring, innføring av tiltak for risikostyring og undersøkelse av hydrauliske tilstander over grenser. Eksisterende standarder, politikk, strategier, indikatorer og praksiser vil utvikles og evalueres, og dette vil gi tilrådninger om videre utvikling. Fire andre underprosjekter arbeider med risikovurdering av fire sårbare steder i Flandern (B), Ribe (DK), Lincolnshire-kysten (GB) og på grenseøya Langeland (D). Disse vurderingene gir en forståelse av de spesielle forhold og farer som finnes i de forskjellige områdene, og vil også undersøke flomscenarier og utvikle en god praksis for strategiplanlegging. Å utvikle forståelse for en rekke betingelser betyr at andre områder over hele regionen kan få muligheten til å anvende resultatene på sin egen situasjon.

Aktiviteter og resultater per dags dato

Flom er et klart eksempel på et spørsmål som går på tvers av nasjonale grenser og derfor krever overnasjonale løsninger. COMRISK vil samkjøre de beste prosedyrene med det enkle felles mål å utvikle bærekraftige styringsstrategier for kystrisiko, som skal beskytte folk, eiendom og økonomisk aktivitet. Den største hindringen er behovet for tilfredsstillende opplysning, og arbeidet

Flom 1953

med å løse dette problemet har nå startet med undersøkelser, forskning og intervjuer. To ekspert-seminar som bl.a. omhandlet den seneste utvikling i analyser av flomrisiko ved kysten, befolkningens oppfatning av denne risikoen, samt deltakelsesprosedyrer i flomplanlegging, har funnet sted. Som et resultat av COMRISK, har man skapt nettverk, og man deler allerede den økende kunnskapen i regioner og land rundt Nordsjøen. COMRISKs nettside www.comrisk.org inneholder detaljer om prosjektarbeid som utføres. Prosjektet har stor interesse og nettsiden har allerede hatt flere enn 27.000 besøkende.

Fremtidsaktiviteter

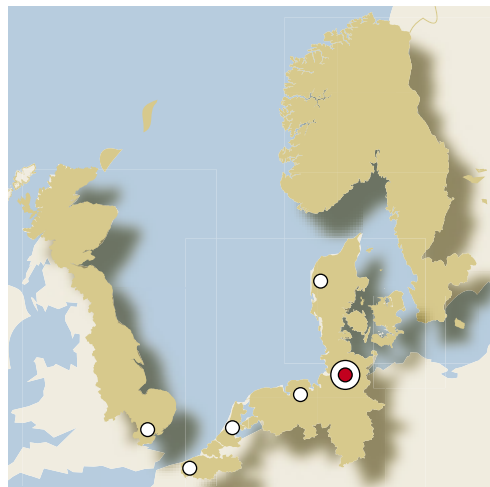
Når underprosjektene er fullført vil resultatene bli samlet i en rapport som skal presenteres på en internasjonal konferanse i 2005. Konferansen vil sammenføre eksperter fra alle de relevante feltene. Konferansen ønsker å skape bevissthet omkring - og støtte for COMRISKs arbeid. Det som kommer ut av debatten vil brukes til å lage en endelig COMRISK-brosjyre som skal inneholde prinsipper og anbefalinger for nyskapende og integrerte strategier for

risikostyring i lavereliggende områder av Nordsjø-regionen. Regionene vil så være i stand til å tilpasse denne informasjonen til sine egne behov og realiseringen kan begynne.

Trusselen om global oppvarming fortsetter å øke og resultatene av COMRISK vil være en uvurderlig ressurs for å bekjempe dets effekter i fremtiden.

Involverte partnere

Et bredt sammensatt partnerskap arbeider med COMRISK. Det består av et nasjonalt miljøvernorgan, og de nasjonale, regionale og lokale myndighetene som er ansvarlig for vann, kyst- og havforvaltningsspørsmål i deltakerlandene. Nettverket samarbeider nært med North Sea Coastal Management

Nettside:	www.comrisk.org
Prosjektleder:	Schleswig-Holstein State Ministry of the Interior, D
Kontakt:	Jacobus Hofstede, jacobus.hofstede@im.landsh.de Tlf: +49 431 988 498
Partnere:	DK Danish Coastal Authority, B Ministry of the Flemish Community, Waterways and Maritime Affairs Administration, D Lower Saxony Water Management and Coastal Defence Agency, NL Ministry of Transport, Public Works and Water Management GB Environment Agency
Finansiering:	ERDF og Norske Statsmidler: €900.000 Totale midler: €1.800.000

Flom i nyere tid

Group (NSCMG), som fører sammen alle de nasjonale og regionale myndigheter som er ansvarlig for kystvernet i Belgia, Danmark, Tyskland, Nederland og Storbritannia. Sammen er dette partnerskapet ansvarlig for lange strekninger av Nordsjøkysten, og slik vil de nye løsningene tilby beskyttelse av kysten helt fra nordspissen av Danmark og ned til den belgiske kyst. Rådgivere, universiteter og representanter fra lokale demnings- og vannutvalg vil sørge for mer ekspertise. COMRISK har skapt nye kontakter, og det at man involverer alle relevante aktører i regionen, sikrer bred støtte for prosjektaktiviteter og resultater.

www.interregnorthsea.org

Flood Plain Land Use Optimising Workable Sustainability (FLOWS)

Flom er et kjent fenomen for mange av områdene rundt Nordsjøen, og når det er umulig å stoppe en flom - hvordan minimaliserer man skadene? Dette er utfordringen som partnerne i FLOWS har kommet sammen for å løse. Klimaendringer vil i stigende grad påvirke elveløp og havnivå, og risikoen for kyst- og elveflom vil fortsette å øke. Det er et klart behov for å beskytte flomtruede områder og håndtere flomområder for å sikre en balanse mellom sosiale, økonomiske og miljømessige forhold. FLOWS vil øke bevisstheten omkring flom- og vannplanleggingsspørsmål, og vil bruke det tilgjengelige omfanget av erfaring innenfor partnerskapet til å utvikle en samling redskaper og teknikker som planleggere, vannforvaltere og beslutningstakere kan ta i bruk når de arbeider med systematisk støtte til flomutsatte områder. Dette gjelder f.eks. forbedringer av infrastruktur.

Formål

For å sikre effektiv behandling av ulike aspekter ved spørsmål omkring flomrisiko, er FLOWS delt inn i tre separate, men relaterte elementer; sosialt, teknisk og regionalt. Det sosiale elementet fokuserer på opplysning om flomrisiko til befolkningen, å undersøke holdninger til flomrisiko, utvikle teknikker for å spre informasjon om flom - og beskyttelse tilpasset de ulike områdene etter flom, for å minimalisere flom-

skader. Teknisk arbeid vil gi karttegninger og modeller av flomrisikoen som gir informasjon til bruk i regional planlegging og vannforvaltning. Regionalt arbeid vil gi forbedrede regionale beslutnings-systemer for bærekraftig utvikling i flomutsatte områder, innlemme eksisterende prosedyrer og god praksis i prosjektet, samt studere design og konstruksjon av lavkostnadsmetoder for flomkontroll. Sammen gir disse tre elementene en effektiv løsning tilpasset ulike flomscenarier på tvers av Nordsjøregionen.

Aktiviteter og resultater per dags dato

Forvaltning av flomtruede områder er et vesentlig komponent i det å forholde seg til flomrisiko, og handler bl.a. om å bringe sammen mange ulike elementer. Hvis de arbeidet alene, ville partnerne verken ha kunnskapen eller ressursene til å takle bredden av de spørsmål som de nå kan studere i partnerskapet. Hvert av disse spørsmålene spiller en vital rolle i de mest effektive løsningene, og overnasjonalitet er nøkkelen til framgang.

FLOWS-prosjektet er godt i gang. Av de trettito ulike prosjektelementene, er tju-efire oppe og går. I Storbritannia har to demonstrasjonsbygninger blitt valgt ut til å ombygges og tilpasses med tanke på redusering av eventuelle flomskader. Også to nye utviklingsområder skal tilpasses for å fungere som en dempning av flom når de bygges. Den norske partneren har utviklet og koordinert en spørreundersøkelse for å avklare befolkningens "oppfatning av risikoen for flom". En annen undersøkelse man har gjennomført, viser hvordan ulike partnerland integrerer teknisk flom-informasjon med beslutningstakingsprosesser omkring utviklingen i flomutsatte områder. Deltakerne utvikler en større forståelse for de regionalpolitiske planleggingssystemene i partnerlandene, og deler sine erfaringer fra prosjektutvikling og utførelsen av dem med andre prosjekter. Resultatet vil være økt kunnskap og forbedrete teknikker i alle de involverte landene.

Fremtidsaktiviteter

Arbeidet med en rekke tilleggsaktiviteter er forventet å starte i nærmeste fremtid. Dette innebærer et digitalisert GIS vassdragskart som kan brukes for å identifisere og klarere eierskap og ansvar for dreneringssystemer, den eksperimentelle ombygging av et Environment Center med flombegrensende tiltak, og etablering av øvingskurs i gjenreinsningstiltak og Managing Flood Risk. En oppfinnelse skal videreutvikles for også å kunne romme informasjon om hvordan ulike partnerland integrerer flomtruede områder. Dagens retningslinjer for utvikling av flomtruede områder i Norge vil bli evaluert og videreutviklet, og informasjon om det økonomiske tap som følge av flom i partnerlandene, skal samles inn.

Involverte partnere

FLOWS involverer et bredt spekter av ulike aktører, fra nasjonale og lokale myndigheter i partnerskapsprosjektet, til aktører som deltar i ulike underprosjekter. Disse inkluderer East of England Development Agency, som støtter ombyggingen av to bygninger, akademiske institutter og forskningsinstitutter, inkludert Universitetet i Oslo, samt den private sektor. FLOWS har også fått oppmerksomhet og støtte fra de britiske myndigheter. Under utviklingsfasen satte Office of the Deputy Prime Minister fokus på behovet for utviklingsstrategisk vurdering av flomrisiko som skal avhjelpe beslutningssystemer i regional planlegging og dermed fylle noen huller. ODPM har gitt støtte til prosjektet og er interessert i å føre arbeidet fra FLOWS inn i planleggingsveiledninger. Prosjektet har også utviklet kontakter til Interreg IIIB-prosjektene FRaME og Liveable City.

Nettside:	www.flows.nu
Prosjektleder:	Cambridgeshire County Council, GB
Kontakt:	Kevin Scobell, Kevin.scobell@cambridgeshire.gov.uk Tlf: + 44 12 23 71 77 29
Partnere:	Norges Vassdrags- og Energidirektorat NL Provincie Flevoland S Lansstyrelsen Värmland
Finansiering:	ERDF og Norske Statsmidler: €3.8 million Totale midler: €7.6 million

Høyvannsmærke, Nidelva

www.interregnorthsea.org

Europeiske Union
Det Europeiske
Regionale
Utviklingsfond

©Audiovisual Library European Commission

Travel Awareness Regional Groups for Environmental Transport 2 (TARGET 2)

Forskjellige land, men de samme problemene. Dilemmaer omkring hvordan man skal takle mobiliteten er felles over hele Nordsjøregionen. Økende bilbruk er en voksende og uholdbar kilde til forurensning og overbelastede veier, og det å oppnå et mer bærekraftig og effektivt transportsystem vil kreve samarbeid mellom mange ulike aktører. Interreg IIC North Sea-prosjektet, Travel Awareness Regional Groups for Environmental Transport (TARGET) viste effektiviteten til romutvikling og taklet bilavhengigheten ved å sørge for økt trafikkbevissthet. TARGET 2 ønsker å bygge på og utvikle denne kunnskapen ved å utføre konkrete aktiviteter. Det finnes en grense for hvor mange nye initiativer som kan realiseres i en region på samme tid, men med overnasjonale partnerskap kan man på samme tid utvikle og teste en mengde mobilitetsstyringsteknikker på ulike steder. Erfaringene samles, og regioner kan i fremtiden velge tiltak som er blitt testet på tvers av Nordsjøregionen.

Formål

TARGET 2 sikter på å utvikle, realisere og evaluere en pakke med mobilitetsstyring aktiviteter som fremmer, letter og oppmuntrer til bruk av andre transportmåter enn bilen. Ved å bruke overnasjonalt samarbeid, vil TARGET 2 utvikle strategier for å fremme effektive og

bærekraftige transportsystemer i urbane og rurale områder. Prosjektet sikter på å gi spesielle befolkningsgrupper den hjelp som vil passe dem best. Alle partnerne bidrar til pakken, som dekker arbeidsplasser, mobilitetsutdannelser, transport og fritid, den urbane livsstil og holdningsfremmende aktiviteter. Formålet er å endre folks syn på - og praksis i transportspørsmål.

Aktiviteter og resultater per dags dato

Totalt vil tjueseks forsøksaktiviteter fullføres innen 2005. De er allerede oppe og går. Disse inkluderer:

- The Leeds City Car Club hjelper til med å redusere antall bileiere og avhjelpe parkering, overbelastnings- og forurensningsproblemer ved å sørge for en bilpark til benyttelse for folk når de måtte behøve dem. Prosjektet støttes av TARGET.
- Det nye Botanika Centre, botanisk hage og utdannelsessenter i Bremen, som åpnet i juni 2003, har tatt i bruk samferdselsstyringsteknikker som er utviklet av TARGET 2. Dette inkluderer informasjon, en kombinasjonsbillett til både Botanika og til offentlig transport, samt holdningsskapende aktiviteter.
- The EntDeckerCard i Bremen tilbyr transporttjenester på tvers av Nordvest-Tyskland kombinert med adgang til over hundre steder av interesse, adgang på museer, fornøylesparker, båtreiser og sightseeingsturer, og ubegrenset bruk av en rekke offentlig transportmuligheter gjennom hele regionen. Man har også startet arbeidet med å skape et overnasjonalt

turist-kort ved å binde EntDeckerCard med et lignende system i Vest- Flanderen i Belgia.

- SAFEmark Awards gis til videregående skoler som viser at de tilegner seg en god praksis i forbindelse med transport hjem fra skole. De har forbedret kvaliteten og sikkerheten for skolereiser med offentlig transport, de oppmuntrer til å bytte ut bilen med offentlig transport og skaper nye generasjoner av brukere av offentlig transport. I dag er 64.000 barn fra 60 forskjellige skoler involvert.

Fremtidsaktiviteter

Ved slutten av år 2004 vil Target 2 ha etablert alle de aktivitetene det har til hensikt å realisere. Det vil bli flere fremmede aktiviteter, som beveger seg omkring aktiviteter som øker bevisstheten og skaper en forpliktelse omkring sikkerhet og økt bruk av bærekraftige transporttjenester. Target 2-prosjektet har også gode forbindelser til politiske beslutningsprosesser i partnerlandene. I Storbritannia har de for eksempel en Target 2 rådgivningsgruppe som består av representanter fra regionale og lokale myndigheter. Man har også startet arbeidet med å innrette mekanismer som kan ha innflytelse på regional og nasjonal planleggingsveiledning så som utviklingen av den regionale arealstrategi i 2004.

Involverte partnere

Partnere i TARGET 2 dekker et bredt spekter av ulike nivåer hos myndigheter og interesser. De organisasjonene som er involvert omfatter lokale myndigheter, Nasjonalpark-forvaltere, regionale utviklingsorganer og forsamlinger, frivillighetssektoren, driftsansvarlige for offentlig transport, kulturvernere, nasjonale veimyndigheter, utdannelsemyndigheter, sykehus, landeiere og utviklere.

Nettside:	www.eu-target.net
Prosjektleder:	West Yorkshire Passenger Transport Executive (METRO), GB
Kontakt:	Alison Pilling, alison.pilling@wypte.gov.uk Tlf: +44 113 2517 367
Partnere:	B Provincie West-Vlaanderen, Stad Brugge DK City Odense, D Freie Hansestadt Bremen NL Gemeente Schouwen-Duiveland, Municipality of Sluis, S City of Göteborg
Finansiering:	ERDF og Norske Statsmidler: €3.9 million Totale midler: €7.8 million

Leeds bilklubb

©Audiovisual Library European Commission

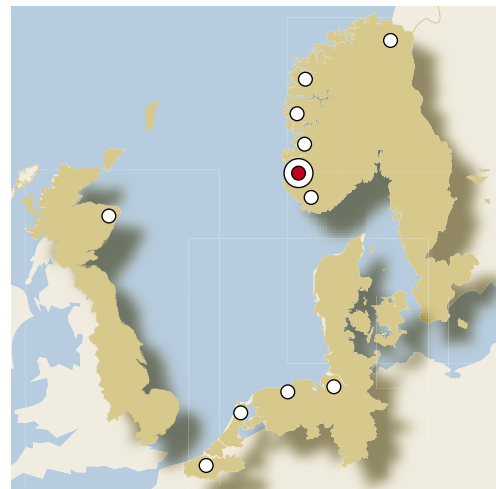
Northern Maritime Corridor - North Sea Region (NMC)

Mye av industrien i Nord-Europa er basert på å utvinne naturressurser, som foredles og eksporteres til resten av Europa og de store havnene på kontinentet. I senere år har vei-transporten økt kraftig på bekostning av sjø og jernbane. Sjøtransport representerer imidlertid en mer bærekraftig form for transport, og utfordringen ligger i å sikre at det er attraktivt for brukere - og at den potensielle risiko ved økende sjøtransport behandles effektivt. Northern Maritime Corridor er et felles prosjekt mellom Interreg IIIB North Sea og Interreg IIIB Northern Periphery-programmene. Prosjektet bruker kunnskap, nettverk og kommunikasjon i utviklingen av nye og bærekraftige transportsystemer for Nordsjø-regionen, Barentshavet og det europeiske kontinentet. Suksess oppnås ved å koble sammen alle de relevante beslutningstakere i regionen, og takle organiseringen av gods, transport, produsenter og konsumenter på en mer konsekvent måte.

Formål

Northern Maritime Corridor-North Sea Region sikter på å utvikle trygge, effektive og bærekraftige maritime transportløsninger, og vil oppmuntre til forflytting av gods fra trailer til skip, og redusere utslipp og trafikkproblemer på veisystemene i Vest-Europa. Prosjektet har kartlagt de områdene med størst potensiale, og arbeider nå med fem hovedstrenger; etablering av regionale maritime grupper, bedring av nærsjøfarten, sjømat-transport og logistikk, maritim transport i

oljebransjen, samt utvikling av hensynet til miljø og sikkerhet. Det skal arbeides med utvikling av regionale strategier og handlingsplaner og utarbeides fleksible tjenester for å øke nærsjøfarten. I tillegg skal det gjennomføres analyser av dagens regionale logistikk for sjømat, med sikte på å utvikle maritime tjenester for å møte industrielle behov. Det skal også gjennomføres analyser av gammelt og nytt utstyr, av forsyningsflyt og risiko, samt en analyse av utviklingen i Northern Maritime Corridor.

Aktiviteter og resultater per dags dato

Samarbeidet mellom Northern Maritime Corridor-North Sea Region og et annet prosjekt, Future Logistic Solutions for den midt-nordiske regionen, og den norske papirfabrikken Norske Skog, har allerede resultert i utviklingen av en ny godsroute. En kontrakt er underskrevet om den nye ruten fra Norge til Storbritannia og fastlands-Europa, og to skip starter ukentlige seilinger fra 1. januar 2004.

for å støtte Northern Maritime Corridor. Denne gruppen vil ha store muligheter for innflytelse på nasjonal politikk. Prosjektet er også nevnt i en Stortingsmelding om den nye nasjonale samferdselsplanen i Norge.

Fremtidsaktiviteter

Man starter forhandlinger omkring etablering av nye lasteruter og om de eksisterende rutene, og undersøker strømmen av gods for å finne nye muligheter. Arbeidet fortsetter på alle de prosjektaktivitetene der strategier for risikostyring har gitt foreløpige anbefalinger for utvikling og gjennomføring i

Havets Riksveier

Regionale maritime grupper er også aktivert for å utføre og spre resultatene. De opererer i hver region og består av nøkkelaktører i disse regionene. De har fått ansvaret for å sette regionale oppgaver i prosjektet ut i live og overføre resultater fra Northern Maritime Corridor-aktiviteter. Det er arrangert fire seminarer og to internasjonale konferanser på spørsmål omkring Northern Maritime Corridor. Konferansene har spilt en viktig rolle i utviklingen av spesielle "business-to-business"-forbindelser, med mange representanter fra offentlig og privat sektor til stede. Offentlig og privat sektor fra Russland var også representert, bl.a. det russiske transportdepartementet, såvel som det norske Fiskeridepartementet. I Norge hadde de tilknyttede departementene formet en inter-departmental gruppe

fremtiden. Samarbeid med Russland er blitt spesielt viktig siden oljefrakten gjennom regionen fra Barentshavet ventes å øke betydelig i fremtiden. Northern Maritime Corridor leter derfor etter måter å sikre at økt trafikk ikke skaper uakseptabel risiko.

Involverte partnere

Som i alle Interreg IIIB prosjektene, er det en rekke offentlige aktører involvert, inkludert lokale og regionale myndigheter i Belgia, Tyskland, Nederland, Norge og i Storbritannia. Andre organisasjoner som er inne i bildet, er bl.a. Groningen Seaports (NL), en semi-privat bedrift, og Amsterdam Port Authority eiet av Amsterdam by.

Nettside:	www.northern.maritime.corridor.no
Prosjektleder:	Rogaland Fylkeskommune Rogaland County Council, N
Kontakt:	Anne Solheim, ans@rfk.rogaland-f.kommune.no Tlf: +47 51 51 69 21
Partnere:	B Provincie West-Vlaanderen D City of Cuxhaven, N Hordaland Fylkeskommune, Møre og Romsdal Fylkeskommune, Sogn og Fjordane Fylkeskommune, Sør-Trøndelag Fylkeskommune, Vest-Agder Fylkeskommune NL Amsterdam Port Authority, Groningen Seaports, GB Aberdeenshire Council
Finansiering:	ERDF og Norske Statsmidler: €1.6 million Totale midler: €3.2 million

©Audiovisual Library European Commission

www.interregnorthsea.org

Om Interreg IIIB Nordsjøprogrammet

Interreg III er et EU-initiert, grenseoverskridende utviklingsprogram, som administreres av den europeiske kommisjon DG Regio. Programmet oppmuntrer til interregionalt samarbeid mellom EU-land, og er finansiert av Det Europeiske Regionale Utviklingsfond (ERDF). Interreg er delt opp i tre strenger, A, B og C.

Interreg IIIB fokuserer på overnasjonalt samarbeid på tvers av grenser, men innenfor klart definerte områder. Det finnes tretten slike områder som dekker hele EU, resten av Europa og grenseområder fra Nord-Afrika til Russland. Fokus er satt på praktisk handling og at det skal gi konkrete fordeler. Deltakerne i prosjektene oppdager nytteverdien i å samarbeide på en overnasjonal arena og prosjektene skaper klare fordeler for alle som er direkte involvert og den øvrige offentlighet. Interreg IIIB Nordsjøprogrammet dekker områder rundt Nordsjøen og arbeider med partnere i den flamske del av Belgia, Nederland, Tyskland, Danmark, Sverige, Storbritannia og ikke-EU-medlemmet Norge. Det har et budsjett på 132 millioner Euro. Programmets prosjekter arbeider med et bredt spekter av emner; fra urban utvikling, turisme og transport, til integrert kystsoneforvaltning, miljø- og ressursforvaltning. Deltakerne i disse prosjektene er også forskjellige, og inkluderer lokale og nasjonale myndigheter, ikke-statlige organisasjoner, utdanningsinstitusjoner og den private sektor. For mer informasjon, eller ved ønske om å involveres i Interreg IIIB Nordsjø-programmet, kontakt enten det ansvarlige departement i ditt eget land eller programsekretariatet.

Interreg IIIA arbeider med samarbeid mellom regioner på begge sider av nasjonale grenser i EU. Interreg IIIC involverer interregionalt samarbeid for å øke effektiviteten av regionale utviklingsplaner og arbeidsredskaper gjennom utveksling av erfaring og informasjon. Dette nettverkssamarbeidet finner sted på tvers av EU i fire soner - Nord, Øst, Sør og Vest.

Departementene som er ansvarlig for Interreg IIIB Nordsjøprogrammet

Danmark:	Økonomi- og Erhvervsministeriet
Belgia:	Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap Administratie Economie
Tyskland:	Bundesministerium für Verkehr, Bau- und Wohnungswesen Bundesministerium für Wirtschaft und Arbeit
Nederland:	Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer
Norge:	Kommunal- og Regionaldepartementet
Sverige:	Näringsdepartementet
Storbritannia:	Office of the Deputy Prime Minister

Interreg IIIB North Sea

Jernbanegade 22 DK-8800 Viborg, Danmark
Tel: +45 87 27 19 99
Fax: +45 86 60 16 80
e-mail: info@interregnorthsea.org
www.interregnorthsea.org

Europeiske Union
Det Europeiske
Regionale
Utviklingsfond

Interreg North Sea Region